

DOĞUŞ

DENETİM VE YEMİNLİ MALİ MÜŞAVİRLİK

SİRKÜLER NO:2022/28

15/04/2022

7394 SAYILI KANUNLA, VERGİ KANUNLARI VE DİĞER BAZI KANUNLARDA DEĞİŞİKLİKLER YAPILDI:

7394 sayılı Kanun 15 Nisan 2022 tarihli Resmi Gazetede yayımlanmıştır:

<https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2022/04/20220415-1.htm>

Yapılan değişikliklerden bazı başlıklar:

Haklarında Reklam Yasağı Kararı Verilen Sosyal Ağ Sağlayıcılarına Verilen Reklamların Gider Olarak Kabul Edilmemesi (Madde:1, Madde:24):

5651 sayılı İnternet Ortasında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun Ek 4 . Maddesi kapsamında haklarında reklam yasağı uygulananlara verilen reklam harcamalarının, gelir ve kurumlar vergisine tabi kazancın tespitinde gider olarak indirilememesi yönünde hükümler ilgili Kanunlara eklenmiştir.

Bilindiği üzere, 5651 sayılı Kanunun sözkonusu Ek 4. Maddesinde; 5651 sayılı Kanunda belirtilen yükümlülüklerini yerine getirmeyen sosyal ağ sağlayıcısına yeni reklam verilmesinin yasaklanacağı, bu kapsamda yeni sözleşme kurulamayacağı ve buna ilişkin para transferi yapılamayacağı hükmü mevcuttur.

Özel Sözleşmeli Çalışan Bazı Doktorların Serbest Meslek Faaliyeti Elde Ettiği Hususuna Açıklık Getirilmiştir (Madde:2):

Gelir Vergisi Kanununun serbest meslek erbabını tanımlayan 66. Maddesine aşağıdaki bent eklenmiştir:

“6. 5510 sayılı Kanunun ek 10 uncu maddesi uyarınca anılan Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi kapsamında; sigortalı sayılan hekimler ile tıpta uzmanlık mevzuatına göre uzman olan kişiler;”

Böylelikle, ayrı bir muayenehanesi ve organizasyonu bulunmaksızın faaliyetlerini özel sözleşmelere istinaden; özel sağlık kuruluşları ile vakıf üniversitelerine ait sağlık kurum ve kuruluşlarında yürüten hekimlerin durumu açıklığa kavuşturulmuştur. Diğer taraftan, ücretli olarak çalışan hekimlerin gelirleri ise önceden olduğu gibi ücret hükümlerine göre vergilendirilmeye devam edilecektir.

Bosna Bulvarı Köroğlu Cad. Bosna İş Merkezi No.54 K.4 D.14 Ümraniye-İstanbul
(erdaldemir@superonline.com & erdaldemir@dogusdenetim.com info@dogusdenetim.com
& www.dogusdenetim.com) 0532-343 44 58 - 0216-422 80 24-25-26-

Kaçakçılık Suçlarının Cezalandırılması (Madde:4, Madde:5, Madde:6):

Bilindiği üzere; sahte veya muhteviyatı itibariyle yanıltıcı belge düzenleme yada kullanma, muhasebe hileleri yapma gibi fiiller Vergi Usul Kanunu'nun 359. Maddesine göre kaçakçılık suçu olarak kabul edilmekte ve hapis cezasına tabi bulunmaktadır.

Kanun ile; sözkonusu hapis cezalarının süreleri arttırılmış, öte yandan gerekçede "etkin pişmanlık" diye tanımlanan yeni hükümler Maddeye eklenmiştir.

Etkin pişmanlık düzenlemelerine göre; fiile bağlı olarak tarh edilen vergi, kesilen ceza ve faizlerin soruşturma veya kovuşturma aşamalarında ödenmesi halinde hapis cezasının süresinde indirimine gidilecektir. Vergi Usul Kanununa eklenen Geçici Madde ile haklarında hapis cezası hükmü verilmiş olanlara da etkin pişmanlık hükümlerinden yararlanma imkanı getirilmiştir.

Bu Maddede düzenlenen suçların birden fazla takvim yılı veya vergilendirme dönemi içinde aynı suç işleme kararının icrası kapsamında işlenmesi halinde, Türk Ceza Kanununun 43. Maddesinde tanımlanan zincirleme suç hükümleri uygulanacaktır.

Yabancılara ve Yurtdışında Yaşayan Türk Vatandaşlarına KDV İstisnası Kapsamında Konut veya İşyeri Satışı Hükümünde Değişiklik (Madde:10) :

KDV Kanununun 13/i Maddesindeki istisnadan yararlanarak konut veya işyeri iktisap edenlerin, söz konusu konut veya iş yerini teslimden itibaren bir yıl içerisinde elden çıkarmaları halinde zamanında tahsil edilmeyen verginin, tecil faiziyle birlikte tapu işleminden önce elden çıkaran tarafından ödenmesi gerekmektedir.

Kanun ile söz konusu bir yıllık süre üç yıla çıkarılmıştır.

Teşvik Belgeli Yatırımlarda İnşaat Harcamalarına KDV İstisnası (Madde:11):

Değişiklik öncesi hükümlere göre (KDVK Geçici Madde:37); imalat sanayine yönelik yatırım teşvik belgesi kapsamındaki inşaat işleri nedeniyle yüklenilen ve indirim yoluyla giderilemeyen KDV tutarı, talebi halinde mükellefe Maddede belirtilen şekilde ve genel tebliğdeki usullere uyularak iade olunmaktadır.

Söz konusu Maddenin yürürlük süresi 31 Aralık 2024 de dolmakta idi. Bu defa, Kanun ile söz konusu Geçici Madde yeniden düzenlenmiştir.

Eskisine göre farklılıklar: İnşaat harcamalarıyla ilgili KDV nin önce satıcıya ödenip sonra vergi dairesinden iadesinin talep edilmesi yerine, inşaatla ilgili mal ve hizmetlerin KDV siz olarak alınması yoluna gidilmektedir. İstisna süresi sonu 31 Aralık 2025 olarak belirlenmiştir. Bu kapsamdakilere KDV istisnası kapsamında mal teslimi ve hizmet ifasında bulunanlar indirimle gideremedikleri KDV yi iade olarak talep edebilecektir.

Turizme yönelik yatırım teşvik belgesi sahipleri de kapsama alınmıştır.

Yeni hükümler 1 Mayıs 2022 tarihinde yürürlüğe girecektir.

Tabiatıyla, uygulama usulü genel tebliğle belirlenecektir.

Yatırım Fonu Katılma Belgeleri ve Gayrimenkul Yatırım Ortaklıkları İle İlgili Düzenlemeler (Madde: 22):

Tam mükellefiyete tabi yatırım fonu katılma belgelerinden elde edilen kar payları kurumlar vergisinden istisna olup, Kanun ile bu istisnaya; katılma paylarının fona iadesinden doğan gelirler ve sözkonusu katılma paylarının dönem sonu değerlemelerinden oluşan gelirler de dahil edilmiştir.

Bu istisnaya dahil olan yatırım fonları katılma belgelerinin elden çıkarılmasında Kurumlar Vergisi Kanunu'nun 5/1-e Maddesindeki şartların sağlanması kaydıyla % 75 lik satış kazancı istisnasından yararlanılabilecektir. (En az iki yıl aktifte tutulmuş olması, satış bedelinin belli sürede tahsil edilmesi, istisna kazancın satışı izleyen yıldan itibaren en az 5 yıl pasifte fonda tutulması şartları mevcut olup, menkul kıymet ticareti yapanlar satış kazancı istisnasından yararlanamıyor.)

Bu kapsamdaki yatırım fonu katılma belgelerinin dönem sonu değerlemelerinde oluşan değer artışları da kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Türkiye'de kurulu gayrimenkul yatırım fonları veya ortaklıklarının kazançları kurumlar vergisinden istisna olup, esas faaliyet konusu itibarıyla gayrimenkul, gayrimenkul projeleri ve gayrimenkule dayalı haklardan oluşan portföyü işletmek amacıyla kurulanlar dışında kalanların kazançlarının bu istisnaya dahil olmadığı hükmü getirilmiştir. (2023 yılında yürürlüğe girecektir)

Kurumlarda Ortaklarca Karşılanan Zararlar (Madde:23)

Türk Ticaret Kanununun 376.Maddesi ve bu Maddeye ilişkin olarak Ticaret Bakanlığı'na yayımlanan 6102 Sayılı Türk Ticaret Kanununun 376. Maddesinin Uygulanmasına İlişkin Usul Ve Esaslar Hakkında Tebliğ'de; zarar nedeniyle sermaye ve kanuni yedek akçelerin toplamının Kanunda belirtilen oranda veya daha fazlasında kaybı halinde sermayenin ortaklarca tamamlanabilmesine ilişkin düzenlemeler mevcuttur. Tebliğdeki konuyla ilgili Madde aşağıya alınmıştır:

“Sermayenin tamamlanması

MADDE 9 – (1) Sermayenin tamamlanması, bilanço açıklarının ortakların tamamı veya bazı ortaklar tarafından kapatılmasıdır. Kanuni yedek akçelerin yitirilen kısımlarının tamamlanmasına gerek yoktur. Sermayenin tamamlanmasına karar verilmesi halinde her ortak zarar sebebiyle karşılıksız kalan tutarı kapatacak miktarda parayı vermekle yükümlüdür. Her ortak, payı oranında tamamlamaya katılabilir ve verdiği geri alamaz. Bu yükümlülük, sermaye konulması veya borç verilmesi niteliğinde olmayıp karşılıksızdır. Ayrıca yapılan ödemeler, gelecekte yapılacak sermaye artırımına mahsuben bir avans olarak nitelendirilmez.

(2) Sermayenin tamamlanmasında, anonim ve sermayesi paylara bölünmüş komandit şirketler bakımından Kanunun 421 inci maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendi, limited şirketler bakımından ise 603 ve devamı maddeleri uygulanır. Sermayenin tamamlanamaması, bazı ortakların kendi istekleriyle tamamlama yapmasına engel oluşturmaz.

(3) Bilanço zararlarının kapatılması için getirilen yükümlülükler uyarınca yapılan ödemeler öz kaynaklar içerisinde sermaye tamamlama fonu hesabında toplanır ve takip edilir. Sermaye tamamlama fonu yalnızca zararların mahsup edilmesi suretiyle kullanılabilir.”

Gelir İdaresi Başkanlığı özelgelerinde; bu şekilde ortaklarca zararın karşılanması amacıyla şirkete aktarılan tutarların kurum kazancına dahil edilerek vergiye tabi olması gerektiği ifade edilmektedir. Vergiye tabi kazancın dönem sonu ve dönem başı özsermaye farkı olarak tespit edileceğine dair Kanun Maddesinde “işletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir” hükmü mevcut olup, bu nedenle bu özelgelerdeki görüşlere katılmıyor, ortaklarca zarar kapatmak için şirkete ödenen tutarların vergiye tabi olmadığını düşünüyoruz. (Gelir Vergisi Kanunu Madde:38) Ancak, idarenin özelgelerindeki görüşleri aksine işlem yapan mükelleflerin cezalı vergi tarhiyatına muhatap olmaları ciddi bir ihtimaldir.

Bu defa, Kanun ile Kurumlar Vergisi Kanununa aşağıdaki hüküm eklenmiştir:

“Türk Ticaret Kanununun 376. Maddesi uyarınca sermayenin tamamlanmasına karar verilen şirketin ortakları tarafından zarar sebebiyle karşılıksız kalan kısmı kapatacak miktarda aktarılan tutarlar kurum kazancının tespitinde dikkate alınmaz.”

Söz konusu hüküm, Kanunun yayımı tarihinde yürürlüğe girmiş olup, geçmiş yıllarda yapılan işlemlere olumlu etkisi olmayacaktır.

Diğer taraftan, vergi idaresinin konuyla ilgili özelgelerinde; ortağı olduğu (iştirak ettiği) şirkete bu kapsamda ödeme yapan kurumlarda bu ödemelerin iştirak maliyetine dahil edilmeyeceği ve gider olarak da kabul edilmeyeceği görüşü mevcut olup, bu konuyla ilgili bir yasa değişikliği söz konusu değildir. Bununla birlikte, yukarıda belirtilen Kanun değişikliği karşısında vergi idaresinin buna bakışı da değişebilir.

Bankalar, Sigorta Şirketleri ve Diğer Bazı Kurumlarda Kurumlar Vergisi Oranı Kalıcı Olarak % 25 Şeklinde Belirlenmiştir (Madde:25, Madde:26):

Bilindiği üzere, kurumlar vergisi oranı 2022 yılı için % 23 olup, 2023 yılından itibaren Kanun Maddesindeki % 20 oranı uygulanmaya başlayacaktır.

İhracat yapan kurumların münhasıran ihracattan elde ettikleri kazançlarına ve sanayi sicil belgesini haiz ve fiilen üretim faaliyetiyle iştigal eden kurumların münhasıran üretim faaliyetinden elde ettikleri kazançlarına kurumlar vergisi oranı 1 puan indirimli uygulanacaktır.

Kanun ile; bankalar, 6361 sayılı Kanun kapsamındaki şirketler(finansal kiralama, faktoring vs), elektronik ödeme ve para kuruluşları, yetkili döviz müesseseleri, varlık yönetim şirketleri, sermaye piyasası kurumları ile sigorta ve reasürans şirketleri ile emeklilik şirketlerinin kurum kazançları üzerinden kurumlar vergisinin daimi olarak % 25 oranında alınması yönünde düzenleme yapılmıştır. % 25 oranı bu kurumların 2022 yılı kazançlarına da uygulanacaktır.

Diğer Bazı Düzenlemeler:

Madde:3 Vergi daireleri tarafından düzenlenen ve vergi dairesince imzalanması gereken belgelerin bu daireler adına Gelir İdaresi Başkanlığınca elektronik ortamda imzalanması, mühürlenmesi veya onaylanmasına izin verme, elektronik imza, mühür veya onayın kullanım usul ve esaslarını düzenleme konusunda Hazine ve Maliye Bakanlığına yetki verilmiştir.

Madde:12 Elektrik motorlu taşıt üreticilerine yatırım teşvik belgesi kapsamında yer alan mühendislik hizmetlerinin verilmesi 2023 yılı sonuna kadar KDV den istisna edilmektedir.

Madde:13 Ruhsatsız veya ruhsat eklerine aykırı yapıların kayıt altına alınması için 2018 yılında 7143 sayılı Kanunla İmar Kanununa eklenen Geçici 16. Maddede yer alan; Yapı Kayıt Belgesi alınmış yapıların bulunduğu Hazine taşınmazlarının satışına ilişkin satın alma başvuru süresi 31 Aralık 2022 tarihine kadar uzatılmış ve uygulamaya ilişkin bazı kolaylıklar getirilmiştir.

Madde:14, Madde:15, Madde:16, Madde:17, Madde:18 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve KDV Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunda bazı değişiklikler yapılmıştır.

Madde:19 4735 sayılı Kamu ihale Sözleşmeleri Kanununa geçici madde eklenmiştir.

Madde:31 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanuna ek madde eklenmiştir.

Geçici Madde:1 2/B alanlarında bulunan taşınmazların 6292 sayılı Orman Köylülerinin Kalkınmalarının Desteklenmesi ve Hazine Adına Orman Sınırları Dışına Çıkarılan Yerlerin Değerlendirilmesi ile Hazineye Ait Tarım Arazilerinin Satışı Hakkında Kanun kapsamında, Hazineye ait tarım arazilerinin ise 6292 sayılı Kanun ile 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve KDV Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında satışına ilişkin olarak; bazı başvuru ve ödeme süreleri uzatılmıştır.

Geçici Madde:2 2022 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununda kamu personeline ödenecek yurt içi gündeliklerle ilgili olarak yer alan bazı oranla arttırılmıştır.

Bunlar;

Yatacak ve yer temini için ödenecek ücretlerin hesabında gündeliklerin % 50 oranında artırımlı miktarı, % 130 artırımlı miktarı şeklinde, Görevlendirmenin ilk 10 günü için gündeliklerinin % 50 artırımlı miktarı % 180 artırımlı miktarı şeklinde, (takip eden 80 gün için % 50 si % 95 i olarak, müteakip 90 gün için gündeliklerinin % 40 ı % 75 i olarak) dir. Tabiatıyla, yurt içi gündeliklerle ilgili bu değişiklikler sadece 2022 yılı içinde geçerli olacaktır.

Saygılarımızla,